

Rodna Gruda

Spomenik flamskim (belgijskim) izseljencem v kanadskem Ontariu

Monument to Flemish (Belgian) Emigrants in the Canadian Ontario

Objavljeno dne/Published on: 07.02.2013

Avtor članka/Article Author: Ajda Rogelj

Skozi zgodovino so civilizacije in družbe vsepovsod po svetu postavljale spomenike. Ti s svojo obliko in vsebino predstavljajo zgodovino, kulturo in ljudi, ki so za določeno družbo pomembni in so jih zaznamovali. Mnoge države, od koder se je pomemben delež prebivalcev izselil, imajo svoje spomenike in celo institucije, ki prikazujejo ta del njihove zgodovine. V tej in nekaj naslednjih izdajah revije bomo poskušali predstaviti nekaj spomenikov, namenjenih izseljencem.

Civilisations and societies around the world have erected monuments throughout history. With their shape and content they represent history, culture and people who are important to a certain society and have left a mark on it. Many countries with a significant number of people who emigrated have their monuments and even institutions which represent this part of their history. In this and some following editions of our magazine we will try to present some of the monuments, dedicated to emigrants. We have already published articles about monuments in Ireland, Scotland, Norway, Sweden, Finland, Denmark, the Netherlands, Iceland and Germany in *Slovenija danes*, up until recently the central magazine for Slovenians abroad. In this edition of the e-Rodna Gruda magazine we focus on Belgium, country which is famed to be the crossroads of the Western Europe. We learned that Belgium does not have a monument for emigrants, hence this time we present you a monument for Belgian emigrants in the Canadian Ontario.

Delhi Belgian Club): Del spomenika Flamski izseljenci. Družina v Antwerpnu čaka na vkrcanje na ladjo. Pred prihodom v novo mesto, ki ga ponazarja stolpnica v ozadju, bodo morali prečkati ocean, ki je prikazan v obliki bazena pred njimi.

V reviji *Slovenija danes*, donedavnega osrednji reviji, namenjeni Slovincem po svetu, smo že objavili članke o spomenikih na Irskem, Škotskem, Norveškem, Švedskem, Finskem, Danskem, Nizozemskem, v Islandiji in Nemčiji. V tokratni izdaji revije e-Rodna Gruda pa smo se posvetili Belgiji, državi, ki velja za križišče zahodne Evrope. Ugotovili smo, da v Belgiji ni spomenika izseljencem, zato tokrat predstavljamo spomenik belgijskim izseljencem v kanadskem Ontariu.

Med mnogimi priseljenci v Belgijo so bili tudi številni Slovenci, ki so tja prišli zaradi boljših možnosti zaposlitve. Kar nekaj izmed njih se jih je pozneje iz Belgije izselilo v druge države. Zato ima spomenik, ki ga opisujemo, tudi slovenski pomen.

Usodna avenija

Zgodovinar in poznavalec flamskega izseljevanja Richard Holmes je zapisal, da je izseljevanje Flamcev zgodovinsko gledano lahko razumljeno kot njihova genska značilnost ali vsaj kot močan nagon po preživetju prebivalcev območja, ki ga je francoski general in politik Charles de Gaulle poimenoval kar »usodna avenija«. Spomenik, ki ga

predstavljamo, je namenjen predvsem flamskim izseljencem. Belgijci se namreč delijo na Flamce, ki govorijo nizozemsko ter poseljujejo severni del države, in francosko govoreče Valizane na jugu države.

Recikliran material

Skulpturo, poimenovano »Flamski izseljenci«, je izdelal belgijski umetnik Patrick Steen. Narejena je iz recikliranega materiala in kovine, podobne bronu. Idejo za postavitev in financiranje sta načrtovala in izpeljala Ludwig ter Doreen Vandenbussche, ki se ukvarjata z raziskovanjem flamskega izseljevanja v Severno Ameriko. Skulpturo, ki jo je Steen začel izdelovati leta 2001 v Belgiji, so ob dokončanju z letalom pripeljali v Kanado. Spomenik so predstavili leta 2005 na slavnostni prireditvi v prostorih belgijskega kluba Delhi v Ontariu. Za to lokacijo so se odločili, ker gre za enega redkih predelov, kjer se je flamska kultura še obdržala. Precej velika notranja skulptura, velikosti 1,55 m x 0,90 m x 1,5 m, je simbol vseh tistih, ki so se iz Belgije izselili v Severno Ameriko.

Skulptura upodablja družino, ki v Antwerpnu čaka na vkrcanje na ladjo. Oče v rokah drži kovček, mati pa v naročju najmlajšega od svojih otrok. Spremljata ju še sin in hči, ki v rokah prav tako držita potovalne torbe. Pred družino stoji velika stolpnica, obris mesta in podoba mnogih severnoameriških mest. Med otovorjeno družino, odločeno za odhod, in nepoznanim mestom, leži bazen, ki predstavlja ocean, ki so ga na svoji poti morali prečkati.

Red Star Line

Po odhodu iz te nižinske pokrajine ob Severnem morju so se Belgijci naseljevali predvsem na območju Michiganskih Velikih jezer. Iz Antwerpna, glavnega belgijskega pristanišča, od koder je na spomeniku upodobljena družina odplula, je odšlo tudi veliko število drugih izseljencev. Belgijci so pravzaprav predstavljali le manjši del potnikov, prevladovali so izseljenci iz drugih bližnjih evropskih držav. Belgija je bila v v zadnjem stoletju znana predvsem kot država priseljevanja, a med 1871 in 1930 naj bi se v ZDA preselilo približno 130 000 ljudi. Ladje znamenite linije Red Star so tako igrale pomembno vlogo v množičnem evropskem izseljevanju v Severno Ameriko.